

Стукаліна Ольга Віталіївна,
доктор філософії у галузі права, юрист
ORCID ID: 0000-0001-9206-3487

УМИСНІ ВБИВСТВА В УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КІЛЬКІСНИХ І ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ

INTENTIONAL MURDER IN UKRAINE: COMPARATIVE ANALYSIS OF QUANTITATIVE AND QUALITATIVE INDICATORS

Анотація. У статті здійснено комплексний аналіз умисних вбивств в Україні за період 2019 – серпень 2025 рр. включно з оцінкою кількісних та якісних показників, сезонних і регіональних закономірностей. Виявлено, що у період до повномасштабної збройної агресії (2019–2021 рр.) спостерігалася тенденція до зниження кількості таких кримінальних правопорушень та коефіцієнта їх інтенсивності, що відображало відносну стабілізацію криміногенної ситуації. Починаючи з 2022 року на фоні збройної агресії та соціально-політичних трансформацій відзначено стрімке зростання умисних убивств, критичне навантаження на систему досудового розслідування та зниження ефективності кримінального реагування. Проаналізовано структуру кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я, визначено домінування некваліфікованих умисних убивств, а також відносно рідкісні форми спеціальної кваліфікації. Досліджено сезонну динаміку, виявлено максимальні показники у літньо-осінній період, що зумовлено соціально-побутовими та природно-кліматичними факторами. Здійснено регіональний аналіз інтенсивності умисних вбивств на 100 тис. населення, у результаті чого територію України поділено на п'ять рівнів криміногенної ураженості з найвищими показниками у східних та центральних областях. Отримані результати підкреслюють високий рівень соціальної небезпеки умисних убивств, їх реактивність до соціально-політичних та воєнних чинників, а також необхідність удосконалення профілактичних і кримінально-правових механізмів захисту життя та здоров'я громадян.

Ключові слова: умисні вбивства, кримінальні правопорушення, передбачені ст. 115 КК України, кримінологічний аналіз, кількісні показники, якісні показники, кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я, сезонність, регіональна диференціація.

Abstract. The article provides a comprehensive analysis of intentional homicides in Ukraine for the period 2019 – August 2025, including an assessment of quantitative and qualitative indicators, seasonal and regional patterns. It was found that in the period before the full-scale armed aggression (2019–2021), there was a trend towards a decrease in the number of such criminal offenses and their intensity coefficient, which reflected the relative stabilization of the criminogenic situation. Starting from 2022, against the background of armed aggression and socio-political transformations, a rapid increase in intentional homicides, a critical load on the pre-trial investigation system, and a decrease in the effectiveness of criminal response were noted. The structure of criminal offenses against life and health was analyzed, the dominance of unqualified intentional homicides, as well as relatively rare forms of special qualification were determined. The seasonal dynamics were studied, maximum indicators were identified in the summer-autumn period, which is due to socio-domestic and natural-climatic factors. A regional analysis of the intensity of intentional murders per 100 thousand population was carried out, as a result of which the territory of Ukraine was divided into five levels of criminogenic vulnerability, with the highest indicators in the eastern and central

regions. The results obtained emphasize the high level of social danger of intentional murders, their reactivity to socio-political and military factors, as well as the need to improve preventive and criminal-legal mechanisms for protecting the life and health of citizens.

Key words: intentional murders, criminal offenses provided for in Art. 115 of the Criminal Code of Ukraine, criminological analysis, quantitative indicators, qualitative indicators, criminal offenses against life and health, seasonality, regional differentiation.

Постановка проблеми. Сучасний стан умисних убивств є однією з найбільш небезпечних і резонансних кримінальних загроз для українського суспільства. Цей різновид насильницької злочинності створює реальну небезпеку для стабільності всіх сфер життєдіяльності держави, підриває основи правопорядку, негативно впливає на соціальний, культурний та економічний розвиток країни, а також значно підсилює рівень суспільної напруги.

Статистичні дані Офісу Генерального прокурора України свідчать про катастрофічне загострення криміногенної ситуації у 2019–2024 рр. Так, лише за п'ять років кількість умисних убивств зростає з 5465 випадків у 2019 році до вражаючих 52 197 у 2024 році, що свідчить про збільшення більш ніж у дев'ять з половиною разів [1; 2]. Ця негативна динаміка супроводжується появою нових, тривожних тенденцій, серед яких – зростання жорстокості та організованості кримінальних правопорушень. Виконавці таких кримінальних правопорушень дедалі частіше застосовують вогнепальну зброю та інші засоби насильницького впливу, що зумовлює підвищення смертельності й істотно ускладнює їх розкриття. У низці випадків планування та реалізація умисних убивств здійснюються із використанням сучасних технологій, що дає змогу ретельно обмірковувати сценарії кримінально протиправних діянь та підвищувати ймовірність уникнення відповідальності. Крім того, все частіше умисні вбивства мають на меті не лише фізичне усунення жертви, а й демонстрацію сили, залякування певних соціальних груп або конкурентів у злочинному середовищі. Такі зміни свідчать про зростання рівня професіоналізації злочинців, поширення більш складних форм кримінально протиправної діяльності та формування якісно нового рівня загрози громадській безпеці та публічному порядку.

У таких умовах особливої актуальності набуває завдання вдосконалення кримінологічної теорії та практики запобігання умисним убивствам, що є необхідною передумовою забезпечення належного рівня безпеки в українському суспільстві.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження стали положення наукових праць вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі кримінології, кримінального права, кримінального процесу, криміналістики та суміжних наук, що мають безпосереднє відношення до об'єкта дослідження. Емпіричну базу становлять дані кримінально-правової статистики Офісу Генерального прокурора

України щодо стану та структури злочинності та осіб, які вчиняли кримінальні правопорушення в Україні у 2020 році – серпні 2025 рр. У процесі дослідження застосовувалися як загальнонаукові, так і спеціальні методи, зокрема: системно-структурний, формально-логічний, логіко-нормативний, порівняльно-правовий, системно-функціональний, статистичний тощо. Такий комплексний методологічний підхід дозволив забезпечити системне, всебічне і науково обґрунтоване дослідження кримінологічних характеристик умисних вбивств.

Результати. Життя і здоров'я людини є найвищою соціальною цінністю, охорона яких становить фундаментальне завдання держави та суспільства [3]. Проте офіційні статистичні дані засвідчують наявність значних коливань у динаміці умисних вбивств в Україні протягом 2019 – серпня 2025 рр., що потребує окремого аналізу. Так, у 2019 році було зареєстровано 5465 кримінальних правопорушень, передбачених ст. 115 КК України [1]. У 2020 році спостерігається суттєве зниження кількості умисних убивств – 3809 випадків, що на 30,3% менше порівняно з 2019 роком [4]. Така тенденція пояснюється відносною стабілізацією соціально-політичної ситуації, а також дією карантинних обмежень, які частково вплинули на структуру злочинності, зокрема на зменшення кримінальних правопорушень проти життя. У 2021 році кількість зареєстрованих умисних убивств ще більше знижується – до 3230 випадків (на 15% менше, ніж у 2020 році) [5]. Це свідчить про продовження тенденції зменшення кримінальних правопорушень проти життя, що узгоджується із загальноєвропейським трендом на зниження рівня насильницької злочинності у мирний час.

Проте починаючи з 2022 року ситуація кардинально змінюється: кількість умисних убивств різко зросла до 22 083 випадків [6]. Такий стрибок безпосередньо пов'язаний зі збройною агресією проти України, що спричинила масштабну мілітаризацію суспільства, поширення зброї, руйнацію інститутів безпеки та загальну дестабілізацію. У 2023 році зберігається негативна динаміка: зафіксовано 36 667 умисних убивств (зростання на 66% порівняно з попереднім роком) [7]. У 2024 році ситуація ще більше загострюється: 52 197 умисних убивств (зростання на 42% порівняно з 2023 роком) [2]. Цей період можна охарактеризувати як пік ескалації злочинності проти життя. За січень–серпень 2025 року вже зареєстровано 39 386 умисних убивств, що становить 75% від усього рівня 2024 року [8]. Якщо тенденція збережеться, до кінця 2025 року кількість таких кримінальних правопорушень може перевищити показник попереднього року. Отже, аналіз динаміки умисних убивств в Україні свідчить, що упродовж 2019–2021 рр. відзначалося їх поступове зниження, однак починаючи з 2022 року – різке зростання, зумовлене війсьними подіями та пов'язаними із ними соціальними трансформаціями.

Аналіз ефективності реагування правоохоронних органів на умисні вбивства в Україні у 2019–2024 рр. засвідчує різке падіння частки кримінальних проваджень, що доводяться до суду, на фоні суттєвих змін у масштабах цієї категорії кримінальних правопорушень. Так, у 2019 році із 5465 зареєстрованих умисних убивств повідомлення про підозру було винесено у 24% випадків, а обвинувальні акти скеровано до суду у 15% випадків [1]. У 2020–2021 рр. частка повідомлень про підозру залишалася відносно високою – 33% та 38% відповідно, а обвинувальних актів – 21% та 24% [4; 5]. Водночас із 2022 року на фоні різкого зростання умисних убивств ефективність досудового розслідування різко впала: 2022 рік – 1175 (5%) підозр, 716 (3%) обвинувальних актів [6]; 2023 рік – 1044 (3%) підозр, 713 (2%) обвинувальних актів [7]; 2024 рік – 1019 (2%) підозр, 677 (1,3%) обвинувальних актів [2]. Ця тенденція вказує на значне навантаження на систему досудового розслідування та наявність кризових явищ у сфері протидії умисним убивствам, особливо їх організованим формам, що потребує удосконалення організаційних і процедурних механізмів реагування.

Дослідження коефіцієнта інтенсивності умисних убивств на 100 тис. населення в Україні за період 2019 – серпень 2025 року демонструє значні коливання, що відображають зміну криміногенної ситуації під впливом соціально-політичних та воєнних чинників. У 2019 році коефіцієнт становив 13 кримінальних правопорушень, передбачених ст. 115 КК України на 100 тис. населення, що відповідає відносно низькому рівню поширеності цього виду злочинності [1]. У 2020 році відбулося зниження до 9 [4], а у 2021 році – до 8 на 100 тис. населення, що свідчить про короткочасний період стабілізації криміногенної ситуації щодо умисних убивств [5]. Починаючи з 2022 року коефіцієнт інтенсивності різко зріс до 57 умисних убивств на 100 тис. населення [6], у 2023 році – до 99 [7], а у 2024 році досягнув максимуму – 145 [2]. Таке стрімке збільшення показника відображає радикальне зростання ризику насильницьких смертей у суспільстві та високий рівень кримінальної небезпеки, пов'язаний із масштабними соціально-політичними змінами та воєнними діями. Станом на серпень 2025 року коефіцієнт інтенсивності становить 111 кримінальних правопорушень цього виду на 100 тис. населення, що свідчить про деяке зниження порівняно з піковим 2024 роком, але все ще залишається критично високим [8]. Отже, аналіз коефіцієнта інтенсивності показує, що стан умисних убивств характеризується різкими коливаннями: від відносно низьких значень у період до повномасштабного вторгнення та до рекордно високих показників у період воєнних та соціально-політичних викликів.

Вивчення структури кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я у 2024 році демонструє, що найбільш значущою категорією залишаються умисні вбивства, питома вага яких становить приблизно 65% загальної

кількості злочинів цієї групи. Тяжкі тілесні ушкодження (ст. 121) та тілесні ушкодження середньої тяжкості (ст. 122) становлять відносно невелику частку – 2% та 3% відповідно. Легкі тілесні ушкодження (ст. 125) становлять значну частку – 21%, що вказує на поширеність насильницьких дій меншої тяжкості, проте з високим соціальним потенціалом конфліктності. Питома вага побойів та інших насильницьких дій (ст. 126 – 2,7%) і катувань (ст. 1261 – 3,5%) є меншою за легкі тілесні ушкодження та умисні вбивства, однак більша ніж тяжкі та середньої тяжкості тілесні ушкодження, що відображає відносну поширеність цих видів злочинів проти здоров'я [2]. Отже, структура злочинності проти життя і здоров'я характеризується переважанням умисних убивств та легких тілесних ушкоджень, що має бути враховано у розробці профілактичних та правоохоронних заходів.

У структурі умисних убивств в Україні переважають некваліфіковані випадки без обтяжуючих ознак, тоді як специфічні форми становлять лише невеликий відсоток від загальної кількості. Найбільш поширеним різновидом є вбивства двох або більше осіб (10%), що відображає підвищену небезпеку колективних або масових форм насильницької злочинності. Натомість окремі види умисних убивств трапляються вкрай нечасто: вбивство малолітньої дитини або вагітної жінки становить лише 0,26%, з особливою жорстокістю – 0,05%, з корисливих мотивів – 0,04%, з хуліганських мотивів – 0,01%. Зовсім відсутні випадки вбивства заручника чи викраденої людини, а також убивства, поєднаного зі зґвалтуванням чи сексуальним насильством. Відносно рідкісними залишаються й такі кваліфіковані склади, як убивство на замовлення (0,03%), за попередньою змовою групою осіб (0,07%), повторне вбивство особою, яка раніше його вчиняла (0,09%), убивство з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості (0,04%) [2]. Це свідчить про їх латентний характер або об'єктивну соціальну рідкість. Отже, загальна закономірність полягає в тому, що більшість умисних убивств має некваліфікований характер, тоді як специфічні та особливо небезпечні різновиди мають поодинокий характер [9, с. 50].

Великого значення набуває наукове опрацювання сезонності умисних убивств, оскільки це дозволяє встановити закономірності їх часової динаміки, виявити вплив соціальних та природно-кліматичних чинників, а також забезпечити підґрунтя для прогнозування й підвищення дієвості профілактичної діяльності правоохоронних органів [10, с. 102–103]. Так, зимовий період характеризується відносно помірними показниками – 11 595 випадків, що становить 22,2% річного обсягу. Найбільш криміногенно насиченим виявився січень, тоді як грудень зафіксував найнижчий показник року. Таке зниження наприкінці року пояснюється комплексом факторів: зменшенням соціальної активності внаслідок несприятливих погодних умов, переорієнтацією населення

на сімейні та святкові заходи, а також підвищеною превентивною діяльністю правоохоронних органів у період масових новорічних і різдвяних свят. Весна становить 11 397 випадків, або 21,8%. У цей період спостерігається поступове наростання показників: від березня, що має мінімальні значення у річному циклі, до травня, де кількість умисних убивств досягає локального піку. Подібна тенденція пов'язується з відновленням соціальної активності після зими, збільшенням кількості міжособистісних контактів, активізацією трудової та побутової сфер, що створює додаткові умови для виникнення конфліктних ситуацій. Найбільш криміногенно насиченим є літній сезон, на який припадає 14 683 випадки, або 28,1%. У липні та серпні фіксуються найвищі показники року, що зумовлюється поєднанням кількох чинників: тривалим перебуванням населення у публічних просторах, масовим характером дозвілля, зростанням рівня вживання алкогольних напоїв, інтенсивністю соціальних контактів. Сукупність цих умов об'єктивно призводить до зростання кількості конфліктів, частина яких переростає у тяжкі насильницькі кримінальні правопорушення. Осінь демонструє подібно високі показники – 14 522 випадки, що становить 27,9% річного рівня [2]. Найбільш небезпечними є жовтень та листопад, коли кількість умисних убивств залишається на рівні літніх піків. Восени спостерігається повернення населення до інтенсивного ритму життя після періоду відпусток, збільшення навантаження у сфері праці та навчання, що закономірно зумовлює підвищення рівня соціальної напруги. Отже, найнижчий рівень умисних убивств зафіксовано у березні та грудні, тоді як найвищий – у липні, серпні та жовтні. Встановлені закономірності дозволяють зробити висновок, що понад 56% усіх умисних убивств припадає на літньо-осінній період, що підтверджує існування чітко вираженої сезонної залежності цього виду злочинності.

У межах кримінологічного аналізу доцільним є не лише вивчення абсолютних показників умисних убивств, а й класифікація регіонів України за рівнем їх криміногенної ураженості, що дає змогу виявити закономірності просторового поширення цього виду насильницької злочинності та визначити ключові чинники, які впливають на формування криміногенного середовища [11, с. 6; 12, с. 193–194]. З огляду на інтенсивність умисних убивств (кількість кримінальних правопорушень на 100 тис. населення), у 2024 році територію України можна умовно поділити на п'ять рівнів криміногенної ураженості: дуже високий, високий, середній, помірний та низький [13, с. 57–58]. До категорії дуже високого рівня криміногенної ураженості віднесено регіони, де інтенсивність умисних убивств перевищує 200 випадків на 100 тис. населення. До таких належать Запорізька область – 4 033 зареєстровані випадки (235) та Харківська область – 6 211 випадків (230). Їхні показники зумовлені високим рівнем урбанізації, значною щільністю населення,

наявністю великих промислових центрів, концентрацією криміногенного контингенту та напруженою соціально-економічною ситуацією. Високий рівень криміногенної ураженості (150–200 випадків на 100 тис. населення) зафіксовано у Херсонській області, де зареєстровано 1826 випадків умисних убивств (182,5). Значний вплив на формування цього показника мають транзитне географічне розташування регіону, активні міграційні процеси, функціонування портових вузлів та зростання соціальних ризиків. До групи середнього рівня (100–150 випадків на 100 тис. населення) віднесено Сумську область, в якій зареєстровано 1384 випадки (129). Високі показники у цьому регіоні пояснюються прикордонним розташуванням, демографічними викликами, міграційними коливаннями та низкою соціально-економічних чинників, що формують підвищений криміногенний потенціал. Помірний рівень криміногенної ураженості (20–100 випадків на 100 тис. населення) охоплює значну кількість адміністративно-територіальних одиниць, зокрема Чернігівську область – 339 випадків (35), Кіровоградську – 193 (20), Миколаївську – 218 (21), Полтавську – 163 (12), Черкаську – 157 (14), Житомирську – 195 (16) та Київську область – 184 випадки (10). Помірні показники зумовлені відносно стабільною соціальною структурою, середнім рівнем урбанізації та помірними темпами економічного розвитку. Низький рівень криміногенної враженості (менше 20 випадків на 100 тис. населення) зафіксований переважно у Закарпатській області, де зареєстровано 114 випадків (9,2), а також у Чернівецькій – 114 (13), Тернопільській – 93 (9), Одеській області – 194 випадки (8,2), Львівській – 8 на 100 тис. населення, Волинській – 69 (7), Рівненській – 7 умисних убивств на 100 тис. населення, Івано-Франківській – 67 (5), Хмельницькій області – 68 (5) [14]. Варто зауважити, що у статистичних матеріалах повні дані щодо Донецької та Луганської областей, а також Автономної Республіки Крим відсутні або представлені лише частково, що пояснюється особливостями поточної ситуації в цих регіонах, яка ускладнює повноцінний облік та аналіз кримінальної статистики. Отже, класифікація свідчить про чітку територіальну диференціацію умисних убивств: найвищі показники спостерігаються у східних та центральних областях, тоді як західні регіони відносно стабільні, що відображає вплив соціально-економічних, демографічних та геополітичних чинників [15, с. 358].

Отже, умисні вбивства в Україні характеризуються специфічними кількісними й якісними рисами, що відображають їх динаміку та структурні зміни. Це свідчить про зростання загроз для життя людини та суспільної безпеки. Урахування цих особливостей у запобіжній діяльності сприятиме підвищенню ефективності протидії та зміцненню захисту основних соціальних цінностей.

Висновки. Проведений кримінологічний аналіз умисних убивств в Україні за період 2019–серпень 2025 рр. дає змогу зробити низку узагальнень, що

мають велике теоретичне та практичне значення. Насамперед встановлено чітку зміну тенденцій: від поступового зниження рівня насильницької злочинності у довоєнний період до її стрімкого зростання починаючи з 2022 року, що безпосередньо пов'язано з масштабними соціально-політичними трансформаціями та збройною агресією. Ці процеси супроводжуються суттєвим збільшенням абсолютної кількості умисних убивств, різким зростанням коефіцієнта їх інтенсивності та одночасним падінням ефективності діяльності правоохоронних органів. Аналіз структури злочинності проти життя і здоров'я засвідчив домінування умисних убивств у загальній кількості кримінальних правопорушень цієї категорії, а також переважання некваліфікованих форм, що зумовлені побутовими або міжособистісними конфліктами. Дослідження сезонних коливань продемонструвало наявність чіткої часової закономірності, коли пік умисних убивств припадає на літньо-осінній період, що пояснюється соціальними та поведінковими факторами. Отримані результати підтверджують, що умисні вбивства залишаються однією з найнебезпечніших форм насильницької злочинності та становлять серйозний виклик для системи кримінальної юстиції. Підвищити ефективність протидії можна шляхом удосконалення досудового розслідування, посилення превенції та систематичного моніторингу основних показників цих кримінальних правопорушень.

Перспективними напрямками подальших наукових розвідок є вивчення кримінологічних особливостей осіб, які вчиняють умисні вбивства, дослідження детермінаційного комплексу їх виникнення, а також аналіз загальносоціальних, спеціально-кримінологічних та індивідуальних заходів запобігання цим кримінально протиправним діям.

Перелік використаних джерел:

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень–грудень 2019 року. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua> (дата звернення: 17.09.2025).
2. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень–грудень 2024 року. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua> (дата звернення: 18.09.2025).
3. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*, 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-vr> (дата звернення: 18.09.2025).
4. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень–грудень 2020 року. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua> (дата звернення: 17.09.2025).
5. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень–грудень 2021 року. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua> (дата звернення: 17.09.2025).
6. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень–грудень 2022 року. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua> (дата звернення: 17.09.2025).
7. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень–грудень 2023 року. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua> (дата звернення: 17.09.2025).
8. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень–серпень 2025 року. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua> (дата звернення: 17.09.2025).

9. Гурстєва Ю. О. Кримінологічна характеристика умисних вбивств із корисливих мотивів та запобігання їм : дис. ... канд. юрид. наук (доктора філософії) за спец. : 12.00.08 (081 – Право). Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, Харків, 2019. 226 с.

10. Математичні методи аналізу та прогнозування злочину на основі показників сезонності / О. В. Школьний, В. О. Хаврук. Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. Випуск 1 (37). 2018. С. 102–112.

11. Кушніренко Р. О. Кримінологічна характеристика та запобігання умисним посяганням на життя людини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. ДДУВС. Дніпро, 2023. 22 с.

12. Бабенко А. М. Регіональна злочинність в Україні: закономірності, детермінація та запобігання : дис. ... д-ра юрид. наук за спец. : 12.00.08. Запоріжжя. 2015. 515 с.

13. Чекмарьова І. М. Запобігання злочинності у прикордонних регіонах Півдня України : дис. ... канд. юрид. наук (доктора філософії) за спец. : 12.00.08. Одеський державний університет внутрішніх справ, Одеса, 2017. 210 с. (дата звернення: 23.09.2025).

14. Єдині звіти про кримінальні правопорушення за січень–грудень 2024 року по регіонах України (24 області). Офіційні вебсайти обласних прокуратур України. URL: <https://www.gp.gov.ua> (дата звернення: 21.09.2025).

15. Кримінологічна характеристика умисних вбивств, вчинених організованими групами та злочинними організаціями / В. М. Бабенко, О. В. Кириченко. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. № 1. 2013. С. 355–361.

References:

1. Ofis Heneralnoho prokurora Ukrainy. (2019). Yedynyy zvit pro kryminal'ni pravoporushennya za sichen'–gruden' 2019 roku [Unified report on criminal offenses January–December 2019]. Retrieved from: <https://www.gp.gov.ua> [in Ukrainian].

2. Ofis Heneralnoho prokurora Ukrainy. (2024). Yedynyy zvit pro kryminal'ni pravoporushennya za sichen'–gruden' 2024 roku [Unified report on criminal offenses January–December 2024]. Retrieved from: <https://www.gp.gov.ua> [in Ukrainian].

3. Verkhovna Rada Ukrainy. (1996). Konstytutsiya Ukrayiny: Zakon Ukrainy vid 28 chervnya 1996 r. № 254k/96-VR [Constitution of Ukraine: Law of Ukraine of June 28, 1996, No. 254k/96-VR]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 30, 141. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-vp> [in Ukrainian].

4. Ofis Heneralnoho prokurora Ukrainy. (2020). Yedynyy zvit pro kryminal'ni pravoporushennya za sichen'–gruden' 2020 roku [Unified report on criminal offenses January–December 2020]. Retrieved from: <https://www.gp.gov.ua> [in Ukrainian].

5. Ofis Heneralnoho prokurora Ukrainy. (2021). Yedynyy zvit pro kryminal'ni pravoporushennya za sichen'–gruden' 2021 roku [Unified report on criminal offenses January–December 2021]. Retrieved from: Retrieved from: <https://www.gp.gov.ua> [in Ukrainian].

6. Ofis Heneralnoho prokurora Ukrainy. (2022). Yedynyy zvit pro kryminal'ni pravoporushennya za sichen'–gruden' 2022 roku [Unified report on criminal offenses January–December 2022]. Retrieved from: <https://www.gp.gov.ua> [in Ukrainian].

7. Ofis Heneralnoho prokurora Ukrainy. (2023). Yedynyy zvit pro kryminal'ni pravoporushennya za sichen'–gruden' 2023 roku [Unified report on criminal offenses January–December 2023]. Retrieved from: <https://www.gp.gov.ua> [in Ukrainian].

8. Ofis Heneralnoho prokurora Ukrainy. (2025). Yedynyy zvit pro kryminal'ni pravoporushennya za sichen'–serpen' 2025 roku [Unified report on criminal offenses January–August 2025]. Retrieved from: <https://www.gp.gov.ua> [in Ukrainian].

9. Hurstieva, Y. O. (2019). Kryminalohichna kharakterystyka umysnykh vbyvstv iz koryslyvykh motiviv ta zapobihannya yim [Criminological characteristics of intentional homicides with profit motives and their prevention] (Doctor of Philosophy dissertation). Naukovo-doslidnyy

instytut vyvchennya problem zlochynnosti imeni akademika V. V. Stashysa, Kharkiv. 226 p. [in Ukrainian].

10. Shkol'nyy, O. V., & Khavruk, V. O. (2018). Matematychni metody analizu ta prohnozuvannya zlochynu na osnovi pokaznykiv sezonnosti. [Mathematical methods for crime analysis and forecasting based on seasonality indicators]. *Visnyk NTUU «KPI». Politolohiya. Sotsiolohiya. Pravo*, 1 (37). P. 102–112 [in Ukrainian].

11. Kushnirenko, R. O. (2023). Kryminalohichna kharakterystyka ta zapobihannya umysnym posyahanniam na zhyttya lyudyny [Criminological characteristics and prevention of intentional attacks on human life] (Abstract of dissertation). Dniprovskiy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav, Dnipro. 22 p. [in Ukrainian].

12. Babenko, A. M. (2015). Rehional'na zlochynnist' v Ukrayini: zakonomirnosti, determinatsiya ta zapobihannya [Regional crime in Ukraine: patterns, determinants, and prevention] (Doctoral dissertation). Zaporizhzhia. 515 p. [in Ukrainian].

13. Chekmaryova, I. M. (2017). Zapobihannya zlochynnosti u prykordonnykh rehionakh Pivdnya Ukrayiny [Crime prevention in the border regions of Southern Ukraine]. (Doctor of Philosophy dissertation). Odesa State University of Internal Affairs. 210 p. [in Ukrainian].

14. Ofis Heneralnoho prokurora Ukrainy. (2024). Yedyni zvity pro kryminal'ni pravoporushennya za sichen'–gruden' 2024 roku po rehionakh Ukrainy (24 oblasti) [Unified reports on criminal offenses for January–December 2024 by regions of Ukraine (24 regions)]. Retrieved from: <https://www.gp.gov.ua> [in Ukrainian].

15. Babenko, V. M., & Kyrychenko, O. V. (2013). Kryminalohichna kharakterystyka umysnykh vbyvstv, vchynenykh orhanizovanyimi hrupamy ta zlochynnymi orhanizatsiyamy [Criminological characteristics of intentional homicides committed by organized groups and criminal organizations]. *Naukovyy visnyk Dnipropetrovs'koho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*, 1. P. 355–361 [in Ukrainian].

Дата надходження статті: 29.09.2025

Дата прийняття статті: 30.10.2025

Опубліковано: 05.12.2025

